

PRESSITEADE  
13.11.2024

## **Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi raames korraldatud kultuuripealinna sündmustel osales kokku ligi 72 tuhat inimest**

**Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 põhiprogrammi kuuluva Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi raames korraldati 2023. aasta juunist kuni 2024. aasta novembrini kokku üle saja kogukonnasündmuse, millest võttis osa 71 632 inimest. 2023. aasta suvest hooga käima läinud kogukonnaprogramm tõi kahe aasta jooksul publikuni laia valiku kogukonnafestivale ja muid kohalikke sündmusi, mis pakkusid põnevaid teatrit, muusikat, näitusi, loodusretki ja toiduelamusi. Kogukonnad plaanivad mitme eripärase sündmuse korraldamist jätkata ka pärast kultuuripealinna aastat.**

Tartumaa Arendusseltsi tegevjuht ja Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi koordinaator **Kristiina Tammets** ütles, et LEADER-tegevusrühmade ja sihtasutuse Tartu 2024 toel ellu viidud kultuuripealinna kogukonnasündmused õnnestusid väga hästi. „Meie programmi raames korraldatud sündmuste hulk ja osalenud inimeste arv ületasid algselt seatud eesmärgi kolmekordselt,“ lausus Tammets. 2024. aastal osales kogukonnaprogrammi sündmustel 55 022 inimest, lisaks mullused 16 610 külastajat. „Külustusnumbritest isegi tähtsamaks tasub aga pidada indu ja loominguilisust, millega kogukonnad osalesid kultuuripealinna programmi kujundamisel, lähtudes kohalikest väärtustest. Sama oluline on saadud koostöökogemus nii oma kogukonna sees kui ka kogukondade vahel laiemalt.“

Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi õnnestumisest räägib Kristiina Tammetsi sõnul ühtlasi asjaolu, et mitmed kogukonnad plaanivad oma eripärase sündmuse korraldamist jätkata ka pärast kultuuripealinna aasta lõppu. „Meie programmi raames sündis kultuuripealinna jaoks mitu uut sündmust või sündmuste sarja, mille jätkumine kinnitab, et Lõuna-Eesti kogukonnaprogramm andis vajaliku tõuke kogu piirkonna arengusse,“ märkis Tammets. Ta lisas, et suurim tänu ja tunnustus kuulub mõistagi neile Lõuna-Eesti kogukondadele ja eestvedajatele, kes algatusega kaasa tulid ja nägid selles ka enda jaoks arenguvõimalust. Teiste seas plaanivad oma kogukonnasündmustega jätkata Taliteede festival Emajõe-Suursoos, Tartumaa toidusündmuste sari „Tirin“, Kodavere laalupido jt.

Kristiina Tammets rääkis, et Lõuna-Eesti LEADER-tegevusrühmadel on tekkinud mõtteid ka kogukonnaprogrammiga jätkamiseks. „Kogu Lõuna-Eesti huvides on kultuuripealinna sündmustest, uutest kontaktidest ja koostööst saadud tõuke nutikas rakendamine piirkonna edasiseks arenguks. Tänavu sai veerand Eestimaast nimetada end Euroopa kultuurimetropoliks ja see positsioon sobis Lõuna-Eestile väga hästi, sest asume ju sümboolselt kahe maailma piiril, erinevate kultuuriruumide puutepunktis,“ sõnas Tammets. „Kultuuripealinna õnnestumine tervikuna näitab, et Euroopa piirialade kultuuri mitmekesisus ja siinse kultuuriruumi eripära tekitab huvi. Kui arendusorganisatsioonid ja omavalitsused kaasavad kohalikke kogukondi ning kujundavad oma kultuurist tugeva visiitkaardi kogu piirkonna tutvustamiseks, annab see elujõudu mitte ainult kogukondadele, vaid tervele Lõuna-Eestile igas eluvaldkonnas.“

**Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi** raames korraldati 2023. ja 2024. aastal kokku 20 projekti rohkem kui saja väärtuspõhise sündmusega, mis kutsusid osalema külastajaid Eestist, Euroopast ja mujalt maailmast. Algatus, mille lükkas käima tugiprogramm sündmuste eestvedajatele, andis hoogu koostööle ja aitas tugevdada Lõuna-Eesti identiteeti. Kogukonnasündmused tutvustasid piirkonda väärtuste põhjal, mis on olulised kohalikele inimestele ja kogukondadele, tõstes esile puhast loodust, mitmekülgset kultuuripärandit, kohalikku toitu ja käsitööd, tervislikku eluviisi, jätkusuutlikke ja innovaatilisi lahendusi, aktiivseid ja elujõulisi kogukondi.

**Kogukonnasündmused**, mis kuulusid avatud taotlusvooru tulemusena Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi, olid järgmised: jöeretkede sari „Avasta Emajõgi!“, Tartumaa toidusündmuste sari „Tirin“, kogukonnalavastus „Leevaku kullakaevur“, „Seto kostipäivä aastaring“, Rõuge kogukonnafestival „Ellujäämise kunstid“, Tartumaa teemapäevad „Päritud ellujäämiskunstid“, Rõuge avatud saunade nädalavahetus „Sanna!“, ruumiloomekonverents „Loo või loobu!“, „Taliteed Emajõe-Suursoos“, Otepää maaliliste maastike matkasari, rännaklavastus „Eedeni aed“ Luke mõisapargis, I Kodavere laalupido, dokumentaallavastus „Õhud meie vahel“, Seto tantsupidu „Kad’ah kavvökösö“, Navi küla kogukonnafestival, roosifestival Kaagjärvel, Peipsi Toidu Tänav 175 km, Kagu-Eesti inspiratsioonifestival „Loovus loob lootust!“, „Avastamata Antsla aarded – järved“, linnaruumilavastus „LÄBI LINNA: Valga+Valka“. Vt [www.visitsouthestonia.com/tartu-2024/](http://www.visitsouthestonia.com/tartu-2024/)

**Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024** põhiprogrammi kuulunud Lõuna-Eesti kogukonnaprogramm kasvas välja 2013. aastal Lõuna-Eesti LEADER-tegevusrühmade käima lükatud kollaste akende projektist „Elu kahe maailma piiril“. Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi viisid ellu LEADER-tegevusrühmad Tartumaa Arendusselts, Valgamaa Partnerluskogu, Võrumaa Partnerluskogu ja Piiriveere Liider ning koostööpartneritena löid kaasa Tartu, Elva, Võru ja Valga linn. Sündmusi toetati LEADER-meetmest ning SA Tartu 2024 poolt Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammile eraldatud eelarvest. Kogukonnaprogrammi tegemistesse oli partnerina kaasatud teinegi Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 projekt Tartu Maailmaülikool.

Lisainformatsioon: [www.visitsouthestonia.com/tartu-2024/tartu2024.ee/kogukonnaprogramm](http://www.visitsouthestonia.com/tartu-2024/tartu2024.ee/kogukonnaprogramm)

**Kristiina Tammets**, Tartumaa Arendusseltsi tegevjuht ja Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi koordinaator,  
telefon +372 5340 9873, e-post [kristiina@tas.ee](mailto:kristiina@tas.ee)

*Teate edastas: Erkki Peetsalu, Lõuna-Eesti kogukonnaprogramm,*  
telefon +372 501 8100, e-post [erkki@maailmad.ee](mailto:erkki@maailmad.ee)